

PRIKAZI

PRIRUČNIK SVEĆENIČKA PJEVAČKA SLUŽBA

(IKA-mm/mjv) - Želeći pomoći svećenicima i bogoslovima u pripravi za svečane liturgijske čine, maestro don Šime Marović priredio je priručnik *Svećenička pjevačka služba*. U priručniku su svi liturgijski dijelovi koje svećenik može pjevati u svečanim prigodama, od uvodnih misnih obreda do otpusta. Tu su i napjevi iz novog *Rimskog Misala* iz 2002. godine: *Čitanje iz Starog zavjeta i Djela apostolskih, Eandelje, Molitva vjernika, Molite braćo, Molitva Gospodnja, Evo Jaganica Božeg i Navještaj datuma Vazma*. Uz napjeve Velikog tjedna, *Pokojučkog bogoslužja i Časoslova*, u priručniku se nalaze i pučki napjevi *Eandelja*.

U Dodatku su napjevi iz splitske katedrale, jer bi taj priručnik s CD-om posebno trebao biti poticaj i korisno pomagalo u pripravi proslave 1.700 godina mučeništva sv. Dujma, zaštitnika grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije. Uz priručnik, koji je u prvom redu namijenjen bogoslovima i svećenicima kako bi svečani liturgijski čini s pjevanjem zasjali punim sjajem, nalazi se CD na kojemu maestro Marović pjeva pojedine gregorijanske i pučke napjeve. To će pomoći svećenicima da se dobro pripreme i uvježbaju kako bi što svečanije i dostojanstvenije predvodili liturgijske čine, a što stalno ističu i crkveni dokumenti, potičući da katolička liturgija doista postane ne samo dostojanstvena, nego i izvor duhovnog bogatstva za svakog vjernika.

PREDSTAVLJEN HRVATSKI PRIJEVOD CRKVENOG DOKUMENTA O NEW AGEU

Split, (IKA) - Hrvatski prijevod crkvenog dokumenta o New Ageu *Isus Krist – donositelj vode žive* predstavljen je 31. ožujka na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Taj su dokument zajednički izradili Papinsko vijeće za kulturu i Papinsko vijeće za medureligijski dijalog, a objavila ga je nakladna kuća *Verbum* iz Splita. Glavni urednik te kuće mr. Petar Balta, podsjetivši na riječi pape Ivana Pavla II. sjeverno-američkim biskupima: »*Ideje New Age-a pronalaze svoj put u propovijedanju, katehezama, kongresima i duhovnim vježbama, te tako uspijevaju prodrijeti i do praktičnih katolika, koji možda nisu svjesni nespojivosti tih ideja s vjerom Crkve*«, istaknuo je da je tim dokumentom Crkva dala odgovor kako na New Age okružje tako i na nesnalaženja unutar kršćanstva. Istaknuo je kako je dokument *Isus Krist – donositelj vode žive*. Kršćansko promišljanje o

New Ageu objavljen je u Vatikanu početkom veljače, i nakon 36 radnih dana od njegova objavljinjanja, predstavljeno je njegovo hrvatsko izdanje, te je zahvalio prevoditelju Branku Joziću, te redaktorima dr. Miji Nikiću i fra Josipu Blaževiću. Mr. Balta istaknuo je da će dokument biti dostupan ne samo u svim nijihovim knjižarama, nego i u drugim knjižarama te će tako biti ponuđen uz New Age literaturu kojom su prepune police naših knjižara.

Dr. Mijo Nikić istaknuo je da taj dokument jasno daje na znanje da nije moguće vjerovati i u Isusa Krista i u Vodenjaka, jer tu se stoji ili na jednoj ili na drugoj strani. Za potvrdu tog stava navode se Isusove riječi: »*Nijedan sluga ne može služiti dvojici gospodara: ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili će uz jednoga prianjati, a drugoga prezirati*« (Lk 16,13).

Dr. Ante Mateljan predstavio je 10 glavnih tema, stožera kršćanske vjere, koje dokument uspoređuje, istaknuvši da su rijetki crkveni dokumenti našili na toliko zanimanje. Njime se također svjedoči da Crkva nije prestala pratiti što se događa u društvu, te da nije namijenjen samo stručnjacima pa je stoga namjerno praktičan i svakomu razumljiv. U dodatku se čak donosi i rječnik stranih riječi. Na kraju je dr. Mateljan zahvalio izdavaču što je dokument objavljen u Splitu, zaključivši da taj dokument izričito ukazuje na inkompatibilnost New Age-a i kršćanske vjere, te daje poseban poticaj za evangelizaciju redovničkim zajednicama da mlađi vjernici, koji se sve više okreću New Age-u, tu posebno nađu prostor u kojemu će pronaći iškustvo kršćanskog života.

GITARA – OSNOVNE CRTE NJENOG RAZVOJA

Izdavačka kuća *Music Play* iz Zagreba objavila je prijevod (prevoditelj: fra Antun Mrzlečki, OFMCap) knjige Petera Päffgena *Gitara-Osnovne crte njenog razvoja*. Predmet ove knjige jest povijest gitare – od ranih oblika trzalačkih glazbala u hetitskom carstvu, Babilonu, Egiptu i u klasičnoj Grčkoj, do sadašnjosti, njenoj glazbi i tehniči sviranja do skladatelja i mladih virtuoza 21. stoljeća. Kao *Hispanorum invento*, odnosno *Catalanis invento*, tj. pronalazak Španjolaca odnosno Katalana, označio je glazbeni teoretičar Johannes Tinctoris krajem 15. stoljeća dva gitarska glazbala *vihuela da mano* i *guitarra*, koji se smatraju pretečama današnje koncertne gitare. U tih petsto godina gitara je vodila dvostruki život. Služila je za jednostavnu pratnju popjevki kao i za najvišu umjet-

ničku glazbu. Muzikologija na Zapadu bavila se gitaram samo na rubu. Na strani pristaša glazbala nastala je većinom neprofesionalna apologetska literatura, koja je pokušavala potkrnjepiti gitarino pravo na opstanak u suvremenom glazbenom životu, ali je krivotvorila njezino stavljanje u red povijesnog konteksta. Tek su posljednje godine donijele kvalificiranu raspravu da se objektivno prikaže povijest gitare i njene glazbe. Taj pregled o razvoju više od 3000 godina prikazuje gitaru, međutim, kao glazbalu, koje je cijelokupnu europsku povijest glazbe pratilo od njenih početaka i čiji se repertoar i dalje isplati otkriti i novo oživjeti. Format knjige je 17x24 cm, knjiga ima 204 stranice, a cijena je 80,00 kuna. Autor, Peter Päffgen, studirao je muzikologiju, germanistiku i kazališnu znanost te 1977. završio sveučilišni studij kao dr. phil. Svojom disertacijom *Lute und Lautenspiel in der ersten Hälfte des 16. Jahrhunderts (Lutnja i sviranje lutnje u prvoj polovici 16. stoljeća)* promoviran je na Filozofskom fakultetu sveučilišta u Kölnu. Godine 1978. utemeljio je u Kölnu stručni časopis *Gitarre & Lute* (Gitara i lutnja), a nekoliko godina kasnije časopis *Concerto-Das Magazin für Alte Musik* (Concerto-magazin za ranu glazbu). Član je žirija mnogobrojnih međunarodnih glazbenih natjecanja i piše za različite međunarodne glazbene časopise i muzičke enciklopedije kao za drugu nakladu enciklopedije MGG-a (*Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, Kassel/Stuttgart od 1994).

CD-i I DVD-I POSVEĆENI SVETOM OCU

Zagreb, (IKA) – Komplet šest CD-a *Hrvatske pučke crkvene pjesme i četiri DVD-a Za križem posvećenih Svetom Ocu Ivanu Pavlu II.*, koje su objavili HRT, ORFEJ i Glas Koncila, predstavljeni su u utorak 3. lipnja na HRT-u u Zagrebu. CD-ima su obuhvaćene hrvatske pučke crkvene pjesme iz gradova i biskupija koje će pohoditi Sveti Otac.

Na prva tri CD-a nalaze se crkvene pučke pjesme iz Slavonije, Baranje i Srijema iz Đakovačke i Srijemske i Požeške biskupije s tri ciklusa: marijanskim, božićnim i uskrsnim. Na četvrtom CD-u snimljena je duhovna glazba sjevernojadranskih otoka i Hrvatskog primorja, koji spadaju u područje Krčke biskupije i Zadarske nadbiskupije. Peti CD predstavlja starohrvatsko glagoljaško pjevanje Zadarske nadbiskupije, a šesti duhovnu i svjetovnu crkvenu baštinu Dubrovačke biskupije.

Na četiri DVD-a nalazi se dvanaest, uglavnom dokumentarnih emisija. Na prvom DVD-u *U božjene dane* prikazani su božićni običaji Podravskih Sesveta, Poljica i Sv. Križa – Začretja s početka 20. stoljeća. Drugim DVD-om obuhvaćeni su vrijeme korizme i Velikog tjedna, a prikazani su korizmeni napjevi kajkavskih krajeva u izvedbi ansambla *Lado*, potom živući op-hod *Za Križen* koji se u noći od Velikog četvrtka na Veliki petak odigrava na zapadnom dijelu otoka Hvara i u kojoj istodobno sudjeluje šest mjeseta toga područja te običaji Velikog tjedna i Uskrsa u Resniku s početka 20. stoljeća. Treći DVD naslovjen *Pod okriljem Gospe* donosi dokumentarne emisije s prikazima tradicionalnog svetkovanija Gospe Snježne u Kukljici, pri kojem se Gospin kip iz svetišta na krajnjem rtu Ugljana brodom prenosi u Kukljicu, a manji brodići i barke kruže pritom oko njega, zatim prikaz svetkovanija Velike Gospe u Sinju i okolicu pri čemu se izvadima iz romana prepričava seoba stanovništva iz doline Rame u Sinjsku krajinu te uspješna obrana pri turskoj opsadi Sinja, što se prema legendi pripisuje Gospo. Treća dokumentarna emisija donosi prikaz svremenog svetkovanija Velike Gospe u gradu Pagu, pri čemu se analiziraju i promjene koje su se u pitanjima zavjeta i vjerskog osjećaja dogodile tijekom 20. stoljeća. Čovjek i vjera tema je četvrtog DVD-a u kojemu su prikazane tri bratovštine grada Korčule – Svi Svetih, Sv. Roka i Gospe od Utjehe potom dijelovi Requiema za 16 lavandiera autora prof. IVE Nižića uprizorenog u predstavi, nadahnuti tragedijom koja se dogodila u Zadarskom kanalu kada se utopilo 16 pralja. Posljednja dokumentarna emisija prikazuje slavonske žetvene običaje u Donjim Andrijevcima iz vremena između dva svjetska rata.

Projekte su predstavili direktor *ORFEJ-a* Boris Vučković, urednik CD izdanja Željko Kovačić i urednik DVD izdanja Aleksej Pavlovsky.

Pjesme za treći Papin poход hrvatskoj

Zagreb, (IKA) - U povodu trećeg posjeta pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj, Hrvatski katolički radio potaknuo je hrvatske glazbenike na stvaranje prigodnih pjesama za Papu. Na službenim stranicama Papina pohoda Hrvatskoj (<http://www.papa.hr/mp3.html>) nalaze se sve pjesme načinjene u tu svrhu. Ideja vodila cijele akcije, radno nazvane *MP3 za Papu*, je ravnopravna prezentacija svih novonastalih skladbi te njihovu distribuciju (u mp3 formatu) na službenim stranicama Papina

pohoda, kako bi bile dostupnije svim radio postajama i vjernicima koji ih žele imati. Budući da je većina autora i izvođača svoje skladbe načinila ne iz komercijalnih, nego vjerskih pobuda, a većinu pjesama neće biti moguće kupiti na nekom originalnom mediju, svi su autori oduševljeno prihvatali ideju *MP3 za Papu*. Bez obzira na tu dogovorenu slobodnu distribuciju pjesama, njihovo emitiranje podliježe zaštiti odgovarajućih autorskih i izvođačkih prava.

CD IVANU PAVLU II. ZBORA DAMASK

Zagreb, (IKA) – U prigodama 25. obljetnice pontifikata Svetoga Oca i njegova 100. apostolskog putovanja, u tijeku kojega je posjetio Hrvatsku, zbor mladih *Damask*, koji djeluje pri zagrebačkoj župi sv. Pavla u Retkovcu objavio je CD i kasetu *Ivanu Pavlu II.*. Na CD-u se, među autorskim pjesmama nalazi i pjesma *Ivanu Pavlu II.* koja je skladana u povodu njegova trećeg pohoda Hrvatskoj. Zbor je nastupao u predprogramima Papinih misa u Rijeci i Banjoj Luci.

DVOSTRUJKI CD PETRINJSKOG SLAVULJA

Pod naslovom *Viva la musica* maestro Josip *deg'l'Ivellio* snimio je dvostruki CD sa svjetovnim i duhovnim skladbama maestra Emila Cossetta. Kako je glazba za njega značila život, posvetio ga je zborovima i skladanju. Nadahnjivao se na narodnim popijevkama od kojih je mnoge obrađao, a njihovim izvedenjem znao je zatitrati glazbene žice pjevača i slušatelja.

Dvadeset i dvije zborne skladbe, a capella ili uz pratnju orgulja, izvodi Hrvatsko pjevačko društvo *Slavulj* iz Petrinje, ujedno i nakladnik izdanja. Uz zborne su dvije solo skladbe i dvije instrumentalne.

Na programu s 27 brojeva osobito je prisutan medimurski melos s karakterističnim »sjetnim, mekanim melodijama«. Njima je s pet skladbi lijepo opjevano malo Medimurje. S neposrednim kajkavskim stihovima Frana Galovića nadolezaju se tri skladbe, zatim slijede iz zagorskog, petrinjskog i primorskog kraja.

Dok prvi CD donosi samo svjetovne skladbe, drugi uz njih ima i pet duhovnih: za mješoviti zbor *Slava Bogu* i dvije skladbe posvećene Majci Božjoj, za solo glas uz pratnju orgulja, od kojih jednu izvodi Klasja Modrušan, sopran, a drugu Aleksandar Šandor Pavišić, tenor.

Svoju instrumentalnu skladateljsku karizmu mo. Cossetto je predstavio sa

dvije instrumentalne skladbe: *Fantazjom*, koju na orguljama varaždinske prvostolnice s mnogo zvukovne obojenosti izvodi Krešimir Haas, i razigranim *Kolom* za dva čembala.

U 90 minuta glazbe, pod vodstvom mo. deg'l'Ivellia, izvođač poklanjaju divnu svjetovnu i duhovnu glazbu, uživavši se u duh svake skladbe, a sve ih uokvirjuje u jednu cjelinu troglasni kanon *Viva la musica* Michaela Praetoriusa, koji se pojavljuje na početku prvog i na kraju drugog CD-a. Za bolje razumijevanje snimljene glazbe tiskana je knjižica (64 str.), koja obiluje detaljnim informacijama o skladatelju, skladbama i izvođačima.

Franjo Jesenović

DRUGI ROĐENDAN DUHOVNE SCENE

Novi Marof, (IKA) – Internet stranica posvećena suvremenoj duhovnoj glazbi Duhovna scena proslavila je 1. listopada drugi rođendan. Od 1. ožujka na stranicama www.duhovna-scena.com puštena je u pogon on line pjesmarica duhovne glazbe. Eksperimentalni sustav koji danas ima više od 150 notnih zapisa je na 2. rođendan potpuno redizajniran i opremljen suvremenim grafičkim sučeljem i vrhunskom bazom podataka te predan na korištenje oko 350 registriranih korisnika. U razdoblju od 6 mjeseci pjesmarice su postale bogatije za oko 3.000 notnih zapisa. Na stranici su redovito ažurirane vijesti i nave, a dopisništvo se proširilo na područje cijele Hrvatske, ali i šire.

Uredništvo je poslalo ukupno 28 izdanja Newslettera, od čega čak 23 broja u proteklih godinu dana, što znači prosječno dva broja mjesečno. U bazi pretplatnika nalazi se više od 450 e-mail adresa na koje se šalje Newsletter. Na stranici se mogu pročitati 32 biografije izvođača, a prate se čak sedam festivala duhovne glazbe. Sve prikupljene informacije spremaju se u on line arhiv koji je svima dostupan.

Statistike pokazuju da je Duhovna scena u proteklih godinu dana bila posjećena čak 40.000 puta, dok prosjek pokazuje više od 120 posjeta dnevno i više od 700 otvorenih stranica u jednom satu. Stranicu posjećuju osobe iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Jugoslavije, ali i iz Amerike, Australije, Austrije, Kanade, Švicarske, Norveške, Njemačke, Danske, Italije, Japana. Cijeli projekt napravljen je bez sponzorstava ili nekog drugog prihoda, samo uz džeparac uredništva.